

Øversigt

over de i 1891 indløbne Forespørgsler angaaende

Sygdomme hos Kulturplanter.

Foredrag

i det kgl. Landhusholdningsselskab 30. Marts 1892

af

E. Rostrup,
Docent.

Særtryk af „Tidskrift for Landøkonomi“.

Kjøbenhavn.

Trykt hos Nielsen & Lydiche.

1892.

Handwritten text, possibly a title or header, including the word "Schrift" and other illegible characters.

Handwritten text, possibly a signature or a specific label.

Jeg skal herved tillade mig at give en 8de Beretning om min Virksomhed som Konsulent i Plantesygdomme.

Henvendelser til mig angaaende Sygdomme hos Planter er fremdeles i Stigning, da de i 1891 naaede et højere Tal end nogensinde tidligere, nemlig 189. Forespørgslerne ere temmelig ligelig fordelte mellem de tre Grupper, som jeg plejer at henføre dem til, nemlig 62, 59 og 68 védkommende Landbrug, Havebrug og Skovbrug.

Jeg antager, det kan have sin Interesse at faa Spørgsmaalene klassificerede efter deres Art. Da adskillige af de ovennævnte 189 Henvendelser indeholde flere meget forskjelligartede Spørgsmaal, bliver disses Antal en Del større, nemlig 255, fordelte paa følgende Maade: Angreb af Snyltesvampe, hertil regnet en Del der ødelægge forarbejdet Ved, Tømmer, ialt 179; Angreb af forskjellige Dyr, især Insekter og Mider, men ogsaa Musegnav, Fejning af Vildt, Overfald af Fugle paa frøbærende Planter, i alt 33; Misdannelser, Frostskade og Ødelæggelser af ubestemmelig Aarsag 25; Bestemmelse af Ukrudsplanter, Varieteter af Kulturplanter m. m. 18. I Forbindelse med disse Forespørgsler skal jeg nævne, at jeg

har faaet 10 Sendinger af Rødkløverplanter opgravede paa 1 Kvadratalen (hver Sending bestaaende af fra 77 til 190 Planter), til Bestemmelse af Procentmængden af indblandet amerikansk Rødkløver.

Fordelingen af Henvendelserne efter Landsdelene var følgende: Sjælland 94, Fyn 40, Jylland 29, Smaaøerne 18, Udlandet 8 (deriblandt 2 fra Slesvig).

En temmelig omfattende Henvendelse vedkommende Kartoffeldyrkning og særlig angaaende Midler mod Kartoffelsygdommen modtog jeg gennem Landbohøjskolens Direktør fra det engelske Gesandtskab i Kjøbenhavn. En udførlig Besvarelse af alle de heri stillede Spørgsmaal blev givet, i en væsentlig Grad ved velvillig Hjælp af Direktør J. L. Jensen.

Som sædvanlig er en Del af Forespørgslerne besvarede i Tidsskrifter og Blade, naar de ere modtagne gennem disse. Af Publikationer vedkommende Plantesygdomme skal jeg anføre, at jeg i »Tidsskrift for Skovvæsen« for 1891 har givet en Oversigt over Angreb af Snyltesvampe i danske Skove i Aarene 1889 og 1890.

Hvad angaaer Sygdomme hos Agerbrugets Kulturplanter er der enkelte af det sidste Aars Erfaringer, der give Anledning til en nærmere Omtale. Jeg refererede ifjor Undersøgelserne af en ny Sygdom i Turnipsmarker, der efter dens Optræden i Vendsyssel i 1890 mulig vilde blive farlig for vor Turnipsavl, og som foraarsages af den saakaldte Kaalbroksvamp (*Plasmodiophora Brassicae*). I Oktober 1891 fik jeg fra samme Gaard i Vendsyssel Meddelelse om, at Sygdommen atter optraadte der, spredt over hele Marken; dog syntes den ikke at optræde saa stærkt som foregaaende Aar. Det var jo at vente, at Sygdommen vilde optræde paa ny, da det ikke var lykkedes fuldstændig at hindre, at syge Turnips bragtes hjem fra Marken og senere i Møddingen, saa at Svampesporer der ved bragtes over paa et nyt Areal med Gødningen. Forpagter Winkel paa Dybvad meddeler mig imidlertid at Sygdommen sidste Sommer ogsaa optraadte hos Turnips

paa et Stykke Engjord, der ikke var bleven gødet, hvad der foreløbig er vanskeligere at forklare; men der gives jo mange Veje for de mikroskopiske Svampesporers Vandring, og uden en Undersøgelse af Forholdene paa selve den paagjældende Lokaltet, er det ikke muligt at dømme noget sikkert herom. — Desværre er denne farlige Sygdom ikke indskrænket til den nævnte Gaard. Fra den stik modsatte Del af Jylland, nemlig fra Askov, modtog jeg i sidste December Maaned Meddelelse om en Sygdom i en derværende Turnipsmark, som i Følge det mig tilsendte Exemplar ligeledes skyldtes Kaalbroksvampen. Da Meddelelsen, som hidrører fra Gaardejer, Landbrugskandidat Frederik Hansen, giver flere interessante Oplysninger vedkommende denne Sygdom, skal jeg tillade mig at citere en Del af hans Skrivelse til mig: »Jeg tillader mig herved at fremsende et Exemplar af en Turnips, som er angrebet af Svamp, med Forespørgsel til Dem om, hvilken Svamp det maatte være. Ved at læse Deres Foredrag i Landhusholdningsselskabet om Plantesygdomme, som De har iagttaget i det forløbne Aar, er jeg kommen til den Formodning, at det muligvis er den saakaldte »Kaalbrok-svamp«, hvilket selvfølgelig har foruroliget mig en Del, da De omtaler den som temmelig farlig. Som oplysende Bemærkninger skal jeg meddele, at jeg aldrig véd af at have seet denne ejendommelige Svamp med dens særegne Udvæxter her paa Eggen før iaar, hverken i Haven eller andre Steder. Men iaar har den været saa stærkt udbredt i min Roemark, saa jeg troer at turde sige, at ca. $\frac{3}{4}$ af Plantebestanden i hele Turnipsmarken (2 Tdr. Ld.) har været meget stærkt angrebet af den, saa Udbyttet af Marken gik ned til ca. Halvdelen af, hvad det ellers vilde have været. Marken er Lerjord og blev gødet i Foraaret kort før Saaningen. Jeg kan næppe tro, at Svampen kan have sit Udspring fra Gødningen, thi for det første véd jeg ikke, hvorfra den skulde være kommen i Møddingen, da vi have en meget lille Kaalavl i vor Have, og det kun er yderst sjældent, at der føres noget Affald fra Haven

i Møddingen; dernæst var omtrent $\frac{1}{3}$ af Turnipsmarken gødet med Staldgødning, som blev ført lige ud paa Marken fra et Kalvehus, hvor Gødningen altsaa ikke kan være inficeret fra Møddingen, og saa vidt jeg kunde skjønne vare Roerne lige saa stærkt angrebne paa dette Stykke, som paa det øvrige. Det kan maaske ogsaa have Interesse, at der langs med Turnipsstykket var saaet nogle Rækker Kaalrabi, hvortil var gødet kørt før Saaningen med Staldgødning fra Møddingen, men heri fandtes ikke en eneste angreben Plante. Paa nogle Forpløjninger som laa for Enden af Gulerods- og Runkelroemarken, var saaet Turnips som var stærkt angrebet. Ager-Sennep, som skød frem hist og her i Roemarken, var angrebet paa lignende Vis som Turnipsen, med stærkt opsvulmet Rod. Den mig tilsendte Turnips var i høj Grad angrebet af Svampen og helt opfyldt med Myriader af Sporer. Det var interessant at erfare at den ikke optraadte paa Rutabaga, da man dog skulde vente at denne lige saa let angrebes, som andre Brassica-Former, ligeledes at Sygdommen fandtes paa Ager-Sennep. Forsaa vidt den Mulighed skulde være udelukket, at Svampen stammer fra den nuværende Kaalhave og være udført med Gødningen paa Turnipsmarken, var det jo muligt at Svampen for flere Aar tilbage var ført paa Marken med Gødning fra en Kaalhave og vedligeholdt sig der i Ager-Sennep og andre Korsblomster, uden at være bemærket, da den ikke optræder paa andre Kulturplanter end saadanne der høre til de Korsblomstrede; først da Turnipsen, som særlig synes at tiltale Svampen, blev dyrket paa Marken, er Sygdommen pludselig optraadt med fuld Kraft.

Om nu end Rutabager ere modstandsdygtige lige over for Kaalbroksvamp, gaa de ikke Råm forbi af andre Svampe. Jeg modtog saaledes i sidste Oktober en Meddelelse fra Forstander A. la Cour paa Næsgaard om et skadeligt Angreb paa Rutabager, som for en Del allerede raadnede paa Marken, medens en større Del var i ringere Grad angrebet om Rodhalsen, men dog saaledes at man

maatte befrygte de vilde raadne i Kulen, og at hele Beholdningen vilde blive vanskelig at opbevare. Marken ydede en usædvanlig stor Afgrøde, der ansloges til 850 Centner pr. Td. Ld. Roerne stode fortrinligt indtil Begyndelsen af August, da de bleve angrebne af smaa Larver (ifølge Beskrivelsen sandsynligvis Roerbladhvæpsen, *Athalia spinaram*) i den Grad, at alt Bladjødet var fuldstændig fortæret, og hele Marken fik et ejendommeligt graat Udseende, idet kun de lyse Bladribber stode tilbage. Det prægtige Vejr i August bevirkede dog, at Planterne snart kom sig, og inden Udgangen af Maaneden havde de næsten det normale Udseende og stode ved Optagningen i Oktober endog med meget stor Top — men som alt sagt med tildels henraadnende Roer. De fire Exemplarer, som bleve mig tilsendte, vare mer eller mindre raadne omkring Rodhalsen, en af dem halvvejs ned paa Roen. Det viste sig, at alle Roerne vare angrebne af en parasitisk Svamp, hørende til Slægten *Phoma*; hvoraf flere andre Artér optræde fjendtlig for vore Kulturplanter. Det er jo muligt, at den ovenomtalte pludselige Bladudvikling har tæret noget paa Roerne, saa at disse derved ere blevne svækkede og mere modtagelige for Svampeangreb. Jeg har kaldt denne nye Svamp *Phoma Napobrassicae*. Dens farveløse, grenede og leddede Mycelium gjenstrænger overalt Raadpletterne og de nærmest til samme stødende, endnu tilsyneladende friske Dele af Roerne. Paa Overfladen optraadte talrige prikformede, sorte Vorter, Sporehuse, som indeholdt de affange, farveløse, meget smaa Sporer (4—6 Mikromillimeter lange, og 2 Mikrom. tykke). I de helt raadne Dele af Roerne fandtes, som man kunde vente, Millioner af Raadbakterier. De grønne Blade, Toppén, vare noget befængte med Meldug, som dog ikke synes at være af videre Betydning. — En skarp Sortering og en saa god Udtørring som mulig før Nedbringelsen i Kulérne vilde jo under saadanne Omstændigheder være at anbefale. At hindre de enkelte Roer i at komme i Berøring med hinanden i Opbevaringsrummene ved Hjælp

af tørt Sand, Grus eller deslige vilde være heldigt for at hindre Smitten fra den ene Roe til den anden, men er vel uudførlig ved større Kvanta.

Kartoffelsygdommen optraadte som bekjendt i 1891 i Anledning af den vaade Eftersommer meget ødelæggende. De Forsøg, som flere Steder ere anstillede med Hensyn til de forskjellige Sorters ulige Modtagelighed, skal jeg ikke her komme ind paa. Adskillige Henvendelser til mig gik ud paa at faa Oplysning om Anvendelsen af de nye kemiske Afsvampningsmidler, særlig Talk-Blaasten, hvorom jeg blandt andet har givet Meddelelser i »Nationaltid. Landbrugs- og Havetid.« fra 29de Maj 1891. Af særlig Interesse er en Iagttagelse, jeg gjorde sidste Aar, nemlig at den Svamp, *Phytophthora infestans*, der foraarsager Kartoffelsygdommen, ikke, som man hidtil har troet, er indskrænket til at snylte paa Arter af Slægten Solanum, specielt Kartoffel og Tomat. Jeg bemærkede nemlig i Slutningen af September i Landbohøjskolens Have, at et større Bed med en Art Pigæble, *Datura Metel*, var angrebet af en Sygdom, idet Bladene paa alle Planterne havde store brungraa Pletter, der paa Undersiden, især henimod Randen, vare bedækkede med en hvidlig Skimmel. Sygdommen havde ganske samme Karakter og Forløb, som den almindelige Kartoffelsot, og ved nøjere mikroskopisk Undersøgelse viste det sig, at baade Mycelium, Frugthyfer og Knopceller saa fuldstændig stemmede overens i Bygning med Kartoffelsvampen, at der næppe kunde være Tvivl om at det var den samme Svamp. Jeg kunde imidlertid paa dette Tidspunkt ikke erhverve nogen frisk Kartoffeltop til at forsøge at overføre Smitten paa. Pigæble hører ganske vist til samme Familie som Kartofflen, men dog til en hel anden Gruppe, nemlig de Kapselfrugtede, medens Kartofflen ligesom Tomaten hører til de Bærfrugtede; man skulde jo derfor tro, at Svampen saa meget snarere maatte træffes hos de Kartoffelslægten nærmere staaende Jødekirsebær, Galnebær, Bukketorn o. s. v. Da Pigæble ikke, saaledes som

Kartofflen, har Knolde til Overvintring af Svampevævet, og der heller ikke var Hvilesporer at finde, kan Svampen næppe vedligeholde sig fra Aar til andet paa den nævnte Plante, men denne maa ligesom Tomaten hvert Aar smittes paa ny af syge Kartoffelplanter. — Ogsaa angaaende andre Sygdomme hos Kartoffelknolde har jeg i sidste Aar faaet Forespørgsler, saaledes om Knoldforraadnelse foraarsaget af Bakterier; endvidere en Sygdom af ukjendt Aarsag, der viste sig ved at hele Knoldens Midte var brunsort, med en skarp Begrænsning mod det ydre friske og hvide Parti. Fra Slangerup fik jeg tilsendt Kartoffler med en mærkelig rødbered Tegnning i Midten; de vare avlede paa et Stykke Jord »hvor der Aaret i Forvejen voxede Tomater«; Kartoffelsorten har ellers altid været gulkjødet, men »den havde pludselig iaar antaget den røde Farve«. Fremtoningen kan næppe henregnes til Sygdomme, men snarere til Variation, og jeg opfordrede vedkommende Indsender til at forsøge, om denne Ejendommelighed vilde vedligeholde sig ved Lægning af de saaledes farvede Knolde.

Angaaende Brandsvampe har jeg kun nogle faa nye Erfaringer at meddele. Dyrlæge H. P. Hansen i Aalborg tilskrev mig i Slutningen Juli, at hans »Graa Havre« var i den Grad angrebet af Brand, at omtrent 75 pCt. af Toppene vare brandige, medens der i hans »Hvide Havre« ved Siden af ikke fandtes en eneste angreben Plante. Jeg fraraadede at bruge den i saa høj Grad brandige Havre til Foder. — Fra Konservator Schøyen i Christiania modtog jeg Exemplarer af to udprægede Former af »Nøgen« og »Dækket« Brand i Havre, af hvilke den sidste var endnu mere udpræget dækket, end jeg har seet den her. Indsenderen henstillede, om det var to forskellige Arter, ligesom de allerede anerkjendte tilsvarende Brandsvampe hos Byg, hvad tidligere Direktør J. L. Jensen har udtalt Formodning om, og som jeg har antydnet i en Forhandling om *Ustilago Carbo*.

Kløverens Bægersvamp optraadte kun i ringe

Mængde i Vinteren og Foraaret 1891 i Sammenligning med det forudgaaende Aar. Svampens Virksomhed standse- des tidlig paa Grund af den indtrædende varige Frost- periode fra midt i November 1890, og efter Tøbruddet kom Kløveren hurtig i kraftig Væxt, saa at Svampen ikke kunde faa Overtaget. — Et Par andre noget lignende Bægersvampe af Slægten *Sclerotinia*, som især optræde ødelæggende for Haveplanter, kan dog undertiden ogsaa træffes som skadelig for Markplanter. Saaledes fandtes ifjor flere Steder Lupiner angrebne af *Sclerotinia Fuckeliana*; paa en Forsøgsmark ved Lyngby var Blaa Lupin noget angrebet af den, men i langt højere Grad optraadte den dog paa Gul Lupin paa Landbohøjskolens Forsøgsmark. Hele Bede af denne Plante havde faaet et højst besynderligt Udseende som Følge af Svampens Angreb; Planterne vare kun halvt saa høje som i de sunde Bede, men havde meget buskede Skud, med talrige, men smaa og krøllede Blade, Planterne naaede slet ikke eller kun i ringe Grad til Blomstring, og Blomsterne visnede uden at sætte Bælge; paa disse misdannede Toppe optraadte Knopcelleformen (*Botrytis cinerea*) som en aske- graa Skimmel, medens de sorte Sklerotier senere udviklede sig paa Stængler og Rodstokke. — Jeg har ved en tid- ligere Lejlighed omtalt, at jeg fra Kommen, avlet i Nord- sjælland, havde faaet Sklerotier i pundevis, som vare rensede fra Kommenfrøet, og at disse Sklerotier ved Dyrk- ning frembragte bægerformede Frugtlegerer, som viste, at de tilhørte *Sclerotinia Libertiana*. Hvor disse Sklerotier optraadte, eller hvorledes de vare komne mellem Kommen- frøet, vidste jeg den Gang ikke, da jeg ikke selv havde havt Lejlighed til at undersøge Kommenplanterne, og i Literaturen findes intet om saadanne Sklerotiers Optræden hos Kommen. I sidste Efteraar modtog jeg imidlertid af Inspektør Feilberg en Del Kommenstængler fra samme Sted, hvor Frøet var avlet; skjønt Stænglerne vare tørre og aftærskede, viste de imidlertid tydelig nok, hvorfra Sklerotierne stammede, idet der endnu fandtes en Del af

disse tilbage i de hule Stængler. Herved forklares hvorledes Sklerotierne bringes i Kommenfrøet, idet største Delen ved Tærskningen falde ud af Stænglerne og blandes med Frøet, fra hvilke de først ved en skarpere Sortering kunne fjærnes, da de fleste af dem ikke ere synderlig større end Kommenfrøet. Jeg har endnu ikke havt Lejlighed til paa Marken at se, hvilken Indflydelse Svampen har paa Kommenplanterne; men ifølge Analolgi med andre Planter, der angribes af samme Svamp, maa vistnok en Del Kommenplanter gaa til Grunde.

I min Oversigt over Sygdomme i 1885 omtalte jeg en ny paa Byg optrædende Snyltesvamp, som jeg kaldte *Scolecotrichum Hordei*. Den foraarsagede, at Bygplanterne bleve blege, holdt sig lave og naaede ikke at skride. Jeg har senere bemærket den samme Sygdom flere Steder her i Landet hos Byg, saaledes i sidste Sommer paa Forsøgsmarken ved Christiansminde (Boller), hvor særlig en Sort sexradet Byg var stærkt angrebet af den. En nær beslægtet Art, *S. graminis*, optræder ret hyppig paa forskellige vildtvoxende Græsser; men jeg har ogsaa bemærket Angreb af den flere Steder i Græsmarken paa Drap-havre samt paa Havre; saaledes viste Forpagter Sonne paa Knuthenborg mig i Juli Maaned en Havremark tæt ved Stranden, hvori fandtes en Del større hensygnende Pletter, hvor Havreplanterne vare lavere end normalt, blege og med tildels gule, halvt visnede Blade, hvilken Sygelighed skyldes denne Svamp. Ogsaa fra Aalborg-Egnen har jeg faaet tilsendt Havreplanter, angrebne af samme Svamp.

Det er bekjendt, at Rugen i høj Grad led af det vaade Høstvejr i 1891, saa at en stor Del spirede paa Marken, saavel medens den stod paa Roden som i Negene. Skaden forøgedes ved de talrige Raadsvampe, som under den stādige Fugtighed optraadte baade paa Straa og Ax, og som især farvede de sidste mer eller mindre sorte. Paa en eneste Rugplante kunde man ofte finde 4 til 5 forskellige Arter af Sortskimmelsvampe og Kjærnesvampe

samt desuden ofte en skinnende rødgul Svamp, *Fusarium graminearum*, som jeg i sidste Eftersommer fik tilsendt fra flere Steder, baade paa Korn og Græs, hvor den ogsaa optraadte usædvanlig rigeligt i Anledning af det vaade Vejrlig.

Angaaende Rodfiltsvampen (*Rhizoctonia*) har jeg fra det sidste Aar ikke andre Erfaringer, end at den optraadte ret rigelig i Foraaret i Lyngbyegnen paa Sneglebælg (*Medicago lupulina*), som ifølge dette Angreb var bleven meget stærkt udtyndet over hele Marken. Som et Bidrag til Forstaaelsen af denne Svamps Formeringsmaade og Udbredningsevne fortjener det at bemærkes, at en tysk Botaniker, Eidam, har iagttaget at Kimplanter af Serradel og Runkelroer viste sig angrebne af *Rhizoctonia*, og at enkelte Prøver af Runkelroefrø vare befængte med Svampen, hvilket viser Muligheden af, at Svampen kan udbredes med Frøet.

Uldhaaret Vikke, *Vicia villosa*, som man jo i de senere Aar har begyndt at dyrke hos os, viste sig paa en Forsøgsmark ved Lyngby angrebet af en ikke før her i Landet bemærket Svamp, *Ovularia sphaeroidea*; den farver Bladene brune, og paa disse optræder derefter hvide skimmelagtige Hobe, dannede af Svampens Knopceller.

En Snylter, som rigtignok ikke hører til Svampene, men til Blomsterplanterne, er Silke, *Cuscuta*. Den hertil hørende Kløversilke, *C. Trifolii*, synes nu langt fra at optræde saa hyppig som for en Del Aar tilbage, takket være den omhyggeligere Rensning af Kløverfrøet, hidrørende fra den berettigede Frygt, Landmændene nære for denne Indblanding i Kløveren, saa at de fordre Garantier i saa Henseende. En anden Art, nemlig Vikke-Silke (*Cuscuta europaea* var *Viciae*) optraadte iaar paa Fodervikke paa en Gaard i Fyn, hvor der bemærkedes en Plet af 6 Fods Diameter, hvor Vikkerne vare bedækkede med denne Snylter.

Fra en lollandsk Sukkerroemark fik jeg tilsendt Sukkerroer, der vare stærkt befængte med Roeaal (*Heterodera*

Schachtii). Der blev strax truffet alle Forsigtighedsregler for at begrænse dens Optræden og forhindre at Roeaffaldet blev overført til andre Marker.

Jeg omtalte i mine Meddelelser om Plantesygdomme i 1889, at jeg fra Kolding havde modtaget en Pakke Victoria-Ærter, indførte fra Stettin, som indeholdt talrige levende Exemplarer af Ærte-Snudebillen, (*Bruchus Pisi*). I Foraaret 1891 fik jeg atter et Par Poser med Ærter, dels »Wonder of America«, dels »Champion of England«, begge Sorter importerede fra Amerika; de modtagne Ærter vare udpillede af et større Parti, og enhver af dem var beboet af en levende Ærte-Snudebille. Ved at komme ind i Stuevarmen bleve Billerne meget livlige, kom frem af deres Huler og begyndte at flyve om i Stuen. Denne Bille optræder mange Steder meget skadelig. Taschenberg angiver den som forekommende i Syd-Europa og Nord-Amerika, men Ritzema Bos erklærer den for at optræde talrig i Holland, hvor den i enkelte Aar har gjort betydelig Skade. Den vides endnu ikke at være truffen i det frie her i Landet, men ved stadig Import var det jo ikke urimeligt, at den kunde fæste Bo her. Saa længe Billen endnu befinder sig inde i Ærten, viser der sig en mørk Plet paa Ærten, hvor der nemlig findes et Laag, dannet af Frøskallen, over Hullet; dette Laag kastes af, naar Billen kryber ud; men dette skeer sædvanlig først efter at Ærterne ere saaede, og senere lægge de deres Æg paa de unge Bælge. For at dræbe Larverne eller Pupperne uden samtidig at ødelægge de friske Ærters Spireevne er det anbefalet at ophede Ærterne til en Temperatur af c. 50° C., men hvor lang Tid, der behøves dertil, véd jeg ikke, da ovennævnte hollandske Forfatter først angiver to Minutter, men lidt senere to Timer! Naar man venter med Ophedningen til henad Foraaret, naar Billerne ere fuldt udviklede, bliver Virkningen ifølge min Erfaring den, at Billerne hurtig krybe ud af Ærterne.

Af Forespørgsler vedkommende Haveplanter skal jeg nævne de hyppigste og vigtigste. De ville iøvrigt

blive fuldstændigere behandlet i Gartner-Tidende, forsaavidt de ikke allerede ere publicerede andensteds. Jeg har fra mange Steder faaet tilsendt Druer angrebne af Phoma-Sygdom; Ferskenblade med Blæresyge (*Taphrina*), et enkelt Sted med *Phyllosticta Persicae*; Pæreblade angrebne af *Fusicladium* og især hyppig af Mide-syge; et ikke tidligere bemærket Tilfælde af et ungt Pæretræ, der gik ud, som det synes paa Grund af en paa Rødderne optrædende lille sort Svamp, *Diplodia radiciperda*; en Hæk af Æbleroser med talrige udgaaende Grene som Følge af Angreb af en Svamp, *Cryptostictis caudata*; fra flere Steder fik jeg syge Camellia-Blade med en *Pestalozzia*; Lavrbær-Blade med *Phoma laurina*; Sclerotinia-Sygdom paa en Mængde urteagtige Haveplanter især Prydplanter, som dræbes for Fode af Svampen. En, som det synes, af Bakterier fremkaldt sygelig Knolddannelse af smitsom Karakter paa Rødder af Æbletræer omtalte jeg i Beretningen for 1888, idet en Del fra Tyskland importerede treaarige Træer vare angrebne; den samme Sygdom optraadte paa Roden af Æbletræer ved Slagelse i sidste Sommer.

Af indsendt sygt Materiale vedkommende Skovtræer skal jeg nævne Rødgran med Rodfordærveren, Granrust og *Lophodermium*; Ædelgran med Fliget Barksvamp og *Herpotrichia*; Bjærgfyr med Knækkesyge; Lærk med Kræft hidrørende fra *Peziza Willkommi*; Eg med Svovlgul Poresvamp og *Rosellinia*; Bøgekimplanter med Bladskimmel; Graael med *Polyporus radiatus*. Endelig en Del forarbejdet Træ, angrebet af hvad man med et fælles Navn kan kalde »Tømmersvampe«.

